

STRATEGIE PŘEDCHÁZENÍ ŠKOLNÍ NEÚSPĚŠNOSTI	
Základní škola Břeclav, Na Valtické 31 A, příspěvková organizace	
Vypracoval:	Mgr. Ludmila Výborná
Nabytí účinnosti:	26. dubna 2021

Strategie předcházení školní neúspěšnosti vychází z vyhlášky č. 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, vyhlášky č. 72/2005 Sb. o poskytování poradenských služeb ve školách a školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů.

S žáky ohroženými školní neúspěšností může pracovat výchovná poradkyně, metodik prevence nebo kterýkoli pedagogický pracovník. Ve spolupráci s třídními učiteli a vyučujícími jednotlivých předmětů zajišťují žákům se SVP poskytování doporučených podpůrných opatření. Třídní učitelé, či vyučující jednotlivých předmětů vyhodnocují prospěch žáků ve třídě a u neprospívajících žáků se snaží zjistit příčinu neúspěchu.

1. Prevence školního neúspěchu – dlouhodobé cíle:

- celoškolský přístup ke vzdělávání (koncepte školy)
- vytváření bezpečného a kvalitního klimatu školy a tříd – nastavení vztahů, komunikace, systém včasné intervence, zapojování všech žáků do života školy
- nastavení proaktivního systému posilování a oceňování, práce s odlišností
- eliminace rizikových faktorů – prostředí školy, sociální interakce
- pozitivní nastavení očekávání, posilování odpovědnosti žáků

Úspěšnost ve škole je podmíněna mnoha faktory. Úspěch žáka ve škole nezávisí jen na jeho schopnostech, ale i na jeho sebehodnocení a sebedůvěře.

2. Neúspěchem ve škole mohou být ohroženi žáci:

- se speciálními vzdělávacími potřebami
- kteří začali povinnou školní docházku
- kteří přestoupili na 2. stupeň ZŠ
- kteří přešli z jiné školy
- často nemocní nebo s dlouhodobou absencí
- u kterých nastala změna rodinné situace
- kteří nemají český jazyk jako jazyk rodný

Projevy školního neúspěchu:

- porušování školního řádu
- záškoláctví
- problematické postavení v třídním kolektivu
- zhoršení školního prospěchu
- změny chování

Problémy žáka ve vyučovací hodině:

- neporozumí výkladu
- neumí pracovat s texty (např. v učebnici)
- nestíhá zapisovat podle výkladu
- nedokáže určit, co je podstatné
- špatně se soustředí
- problémy komunikace s vyučujícím
- nezájem o výuku, v hodinách nepracuje, nechce pracovat a rozptyluje spolužáky – odmítá nabízenou pomoc vyučujících
- opakovaně je vyrušován spolužáky při práci

Problémy s domácí přípravou (nejčastější):

- slabá vůle (nedokáže se přinutit k domácí přípravě)
- nedostatek návyků pro samostudium (neumí vybrat důležité, učí se z paměti bez pochopení látky, nezvládá větší celky, nemá vytvořen systém učení)
- neví kdy se učit, aby učení bylo efektivní
- obava sdělit, že něčemu nerozumí

Jiné problémy negativně ovlivňující učení:

- dlouhodobé zdravotní problémy
- změna bydliště, dojíždění
- problémy v rodině (rozchod rodičů, úmrtí jednoho z rodičů, špatná ekonomická situace rodiny)
- stres z neprospěchu
- útky před problémy
- problémy v sociálním prostředí vrstevníků

3. Formy práce s neúspěšnými žáky:

- snaha co nejdříve zachytit a odhalit příčiny školní neúspěšnosti
- úzká spolupráce s PPP, SPC i rodiči
- pomoc rodičům při zajištění různých odborných vyšetření
- uplatňování individuálního přístupu k žákům, respektování individuálního tempa, posilování motivace
- volba správných forem a druhu ověřování vědomostí
- pedagogická intervence
- hodnocení je zaměřeno na pozitivní výkon žáka, a tím podporujeme jeho pozitivní motivaci k učení
- používání podpůrných aktivit – oznámení písemné práce, stanovení termínu zkoušení

Nástup žáka do školy:

oblast prevence:

- motivace – zažívání příjemných pocitů a úspěchu
- hodnocení žáka vzhledem k jeho osobnímu pokroku
- co nejdříve zjistit důvody selhávání
- spolupráce s MŠ
- komunikace s rodiči – rodičům je nutné vše vysvětlit, komunikovat s nimi

oblast intervence

- upravit vyučovací metody
- vysvětlit vhodné postupy rodičům, aby mohli podobně přistupovat k dětem i při domácí přípravě
- při výraznějším selhávání – nutná přesná diagnostika problému – konzultace s psychologem, vyšetření v PPP, SPC

Přestup žáka na druhý stupeň

- dopřát čas na adaptaci
- komunikace mezi učiteli 1. a 2. stupně (nastavená pravidla, řešení problémových situací)

nemoc, zvýšená omluvená absence

- spolupráce s rodinou, zajistit doplňování učiva, ulehčit návrat po nemoci (plán doplnění učiva a přezkoušení)
- sledování absencí žáka – zda krátkodobé absence z důvodu návštěvy lékaře, nevolností, nejsou pravidelně v době psaní prověrek nebo stejné dny v týdnu

změna situace v rodině

- můžeme pomoci jen při vzájemné důvěře a komunikaci
- rodiči doporučit podle potřeby odbornou pomoc – návštěva psychologa

špatná sociální situace

- podat žákovi pomocnou ruku
- ohlídat, aby nebyl cílem posměchu
- řešit problém s rodiči
- v případě dlouhodobých problémů kontaktovat OSPOD

závadové chování, záškoláctví

- nepřehlížet porušování školního řádu
- řešit v souladu se školním řádem
- důsledně řešit zvýšené omluvené absence